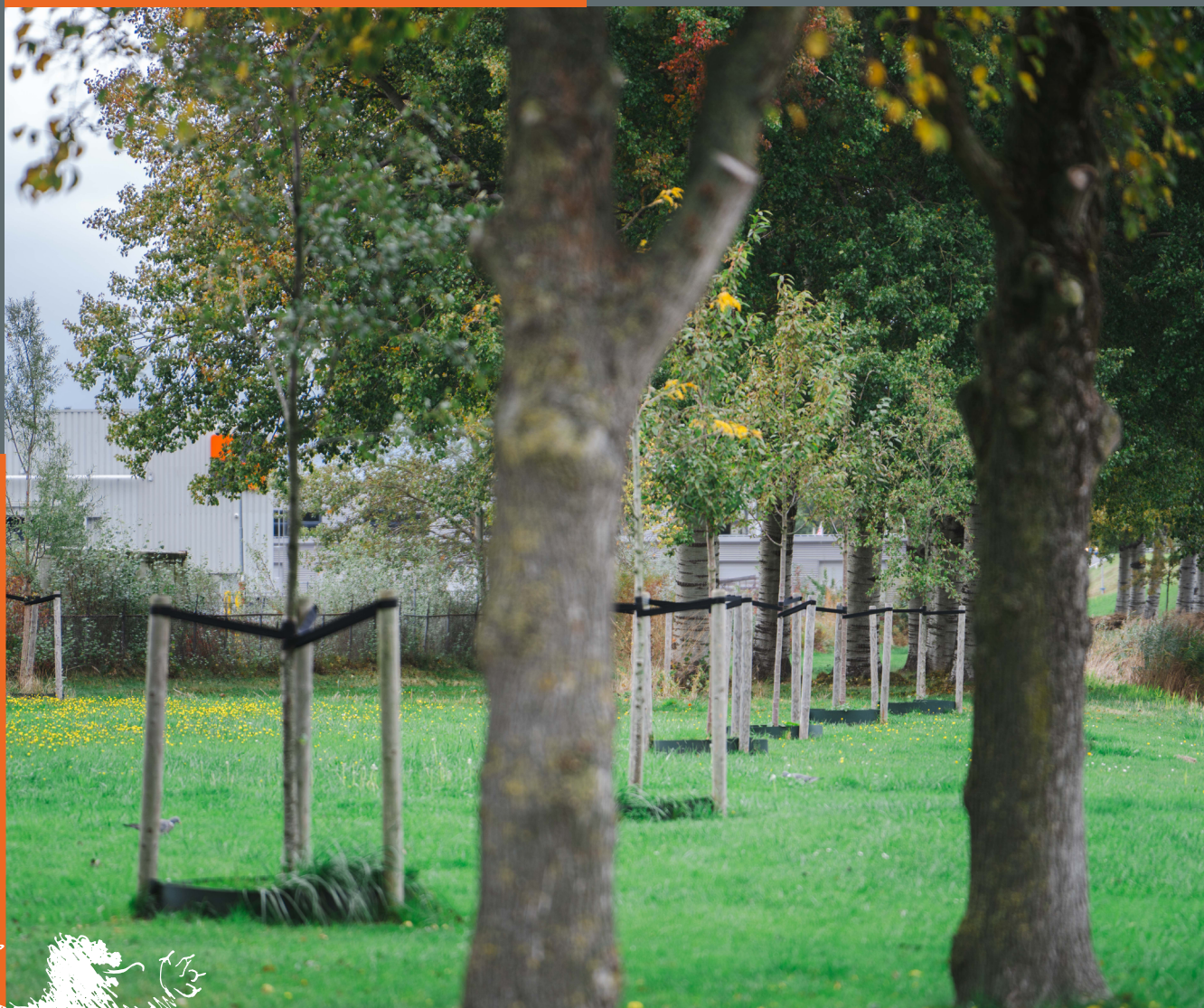

Nieuwsbrief Wijken en dorpen

Februari 2026

Werken aan gezond bomenbestand

De gemeente Leeuwarden zorgt voor meer dan **60.000 bomen** en 325 hectare bos in de openbare ruimte. Er zit een hele wereld van aandacht en actie achter iedere boom. Nico Kelderhuis is beheerder groen en dagelijks betrokken bij het uitvoeringsprogramma vergroening van de gemeente Leeuwarden.

Aandacht voor bomen is actueel en pure noodzaak.

Nico: "De harde realiteit is dat 5300 van die zestigduizend bomen in een slechte conditie verkeren. We delen de gemeente op in drie delen en controleren ieder jaar zo'n twintigduizend bomen. De laatste tien jaar treffen we regelmatig bomen aan die ziek of verzwakt zijn. Door deze tijdig op te merken en passend te onderhouden of te vervangen, voorkomen we onveilige situaties en zorgen we voor een gezonde, groene omgeving voor iedereen. Sommige bomen moeten helaas gekapt worden. In principe planten we daar altijd nieuwe bomen voor terug" vertelt Nico. "Daarbij willen we dat een boom gezond oud kan worden en genoeg ruimte heeft om te groeien. Het liefst zien we dat een boom veertig tot zestig jaar oud kan worden. De ruimte die een boom daarvoor nodig heeft, verschilt per soort. Grotere bomen zoals eiken en wilgen hebben meer ruimte onder de grond nodig dan bijvoorbeeld een lijsterbes. We hebben het liefste grotere soorten omdat die het meest bijdragen aan een gezonde leefomgeving. Lukt dat niet dan schalen we af naar kleinere bomen en bomen die minder oud kunnen worden."

Het kappen van bomen in oude bestaande wijken zorgt regelmatig voor enige ophef. "Daar zijn vaak smalle straten met veel bekabeling onder de grond en veel bestrating. Dan moet je soms bomen kappen omdat ze daar niet goed groeien of ziek worden. Het gaat mensen aan het hart als er een boom moet verdwijnen. Het is dan flink puzzelen om er eentje op een betere plek terug te planten. Daar doen we ons uiterste best voor."

Netto gaan we er in aantallen en qua kroonbedekking op vooruit. Er is de afgelopen tijd op verschillende locaties in de gemeente vergroend en in de binnenstad zijn er groene locaties gerealiseerd bij het Waagplein en het Beursplein. De Nieuwestad wordt flink groener.

Kunnen we de groeiplaats verbeteren?

"Een boom kan om allerlei redenen ziek worden, en het komt regelmatig voor dat de locatie de boosdoener is. De plek kan door kabels en leidingen te beperkt zijn voor een gezonde groei. Een hoge grondwaterstand zorgt ook voor slechte groei. Soms krijgt een boom gewoon te weinig zuurstof doordat in de loop der jaren het gebruik van de grond veel intensiever is geworden: die grond is verdicht. Er gaat bijvoorbeeld meer en zwaarder verkeer overheen dan vroeger. In die situaties zoeken we mogelijkheden om de groeiplaats te verbeteren voor de nieuwe boom en zoeken we ook uit welke boom ervoor terug moet komen. Niet iedere soort gedijt op dezelfde plek even goed."

Bomen hebben grote waarde

Het is bewezen dat bomen een positieve invloed hebben op ons welzijn. Mensen hebben minder last van stress, pijn en depressie als zij uitzicht hebben op natuur. Bomen zorgen voor schaduw en voor minder hittestress. En dat heeft weer zijn invloed op je dagelijkse functioneren. Bomen nemen ook nog eens CO₂ op en halen fijnstof uit de lucht. Kortom, bomen betekenen enorm veel voor mens en dier. Die voordelen noemen we: **ecosysteemdiensten**. Bomen met grote kronen leveren de meeste schaduw en veel koelte. Andere bomen halen weer meer schadelijke stoffen uit de lucht en weer een andere boom neemt veel water op, dat is een voordeel op natte locaties.

In nieuw te ontwikkelen wijken zijn er normen voor de aanplant van groen. De zogenoemde 3-30-300-regel. Inwoners moeten uitzicht hebben op minstens drie volwassen bomen, minimaal dertig procent van het gebied moet bedekt zijn met boomkronen zijn en er moet toegang zijn tot een park, bos of natuurgebied van een behoorlijke omvang binnen driehonderd meter. Mede hierom planten we de komende tien jaar 6750 bomen extra.

Kennis uit onderzoek toepassen

Samen met andere gemeenten, bedrijven en de universiteit van Wageningen wordt voortdurend onderzoek gedaan naar de verschillende boomtypen en in welke omgeving ze het beste tot hun recht komen. Gemeente Leeuwarden is één van de voorlopers. "We kunnen inmiddels putten uit enorm veel data die in de loop der jaren verzameld is. We zoeken op basis daarvan precies uit waar een boom zo optimaal mogelijk kan groeien en van waarde kan zijn. Die gezonde groei is van groot belang, want het kan wel twintig jaar duren voordat we van een boom de optimale voordelen krijgen. We kijken ver vooruit. Een voorbeeld: beuken krijgen het de komende jaren moeilijk, want die kunnen niet goed tegen de veranderende klimaatomstandigheden. Daar buigen we ons over en zoeken naar oplossingen."

Veelgestelde vragen door dorp- en wijkpanels

• Kunnen dorpsbelangen/wijkpanels plantlocaties aandragen?

Ja dat kan. Stuur uw voorstel naar groenleeft@leeuwarden.nl. De gemeente controleert of de aangewezen plaats inderdaad geschikt is. Sommige locaties lijken misschien geschikt, maar zijn dat in de praktijk niet. De ruimte in de ondergrond of een hoge grondwaterstand kan een belemmering zijn. Via dit mailadres kunt u ook een boom voordragen voor de lijst monumentale en waardevolle bomen.

• Waarom komen de bomen niet terug op de plek waar decennialang een boom heeft gestaan. Waarom kan dat nu ineens niet meer?

Als een boom weggehaald wordt, dan heeft dat een reden. De boom is ziek of te groot geworden en daardoor gevaarlijk voor de omgeving. Of er is te weinig ruimte in de grond door toenemende kabels en leidingen, grotere rioolbuizen, veranderende grondwaterstand, etc.

Plaatsen we op die plekken gewoon een nieuwe boom terug, dan krijgt die uiteindelijk problemen: takken breken af of hij wordt vatbaar voor ziektes waarmee ook andere gezonde bomen kunnen worden besmet.

• Als er zieke bomen zijn in de wijk/ het dorp, hoort het wijkpanel dan vooraf dat er gekapt gaat worden?

Op de bomenkaart op www.groenleeftinleeuwarden.nl/boom kan iedereen per boom zien wat de onderhoudsstatus is. Als er veel bomen tegelijk onderhouden of gekapt worden in een wijk dan melden we dat vaak via een brief aan de bewoners die bij de bomen in de buurt wonen vanwege overlast tijdens de werkzaamheden. Als er één boom gekapt wordt, dan is die overlast vaak minimaal en melden we dit niet specifiek van tevoren.

Meer weten over bomenonderhoud in de gemeente?

Kijk op www.groenleeftinleeuwarden.nl/boom.

ANWB Fonds steunt initiatieven

Het ANWB Fonds steunt lokale maatschappelijke projecten op het gebied van duurzaamheid en mobiliteit. Per provincie wordt het beste maatschappelijke initiatief beloond met een bijdrage van € 10.000.

Voorbeelden van mogelijke plannen:

- Vervangen van enkel glas door HR++ glas
- Plaatsen van zonnepanelen op het dak
- Verduurzamen van dagelijks vervoer voor ouderen, kinderen of buurtactiviteiten, bijvoorbeeld met een elektrische bakfiets of wagen

Meedoen kan t/m 29 maart.

Check [Donatie aanvragen | ANWB Fonds](#) voor meer informatie en de voorwaarden.

Bijeenkomst Wijken en Dorpen: we zoeken een nieuwe datum

We hadden ons enorm verheugd om iedereen te ontmoeten op 3 februari. Heel spijtig dat we deze vanwege de weersvoorspellingen moesten afgelasten. We gaan op zoek naar een nieuwe datum en u hoort zo snel mogelijk van ons.

Even voorstellen: Jessica Jonker

Mijn naam is Jessica Jonker en ik ben op februari gestart als gebiedswerker bij de gemeente Leeuwarden. Ik heb het stokje overgenomen van Harmen Dijkstra en kijk ernaar uit om met jullie samen te werken!

Een kort stukje over mij:
Sinds mei 2025 werk ik bij de gemeente Leeuwarden, waar ik tot februari 2026 heb gewerkt als beleidsadviseur op het gebied van opvang en integratie. Voor mijn tijd hier woonde en werkte ik op

het mooie Vlieland, waar ik ook als beleidsadviseur en als teamleider werkte.

In mijn verschillende rollen heb ik geleerd hoe cruciaal heldere communicatie en het leggen van verbindingen zijn. Het helpt ons om elkaar beter te begrijpen en om in contact te blijven. Ik kijk er naar uit om iedereen te ontmoeten en samen te werken aan het versterken van de leefbaarheid en de toekomst van onze dorpen en wijken. Tot snel!

Fixteams helpen bij een warm(er) huis

Steeds meer mensen zijn bezig met het verduurzamen van hun huis. En eerlijk is eerlijk: een goed geïsoleerde woning voelt gewoon fijner. Geen tocht langs je enkels, geen kou die door de muren kruipt en in de zomer blijft het koeler.

Gelukkig kun je op allerlei manieren je huis isoleren: de muur, vloer, dak of door HR++(+) glas te plaatsen. De gemeente Leeuwarden helpt hier graag bij met de subsidie '[isolatie eigen woning](#)'. De voorwaarden staan op de website van de gemeente.

Dat is belangrijk, want hoe beter uw huis geïsoleerd is, hoe beter uw warmtepomp (de verwarming van de toekomst) werkt. Wie nu begint, loopt later voorop.

Dorpsbelangen, energiecoöperaties en andere verenigingen kunnen inwoners helpen met energie besparen door kleine, makkelijke maatregelen. Zij kunnen subsidie krijgen om een **fixteam** op te richten. Die doen kleine energiebesparende maatregelen in een huis zoals het plakken van tochtstrippen, ledlampen en radiatorfolie. Per woning is er € 50,- beschikbaar en afhankelijk van de situatie is er mogelijk € 60,- per woning extra voor materiaalkosten.

Een aanvraag doen is simpel: neem contact op met de gemeente Leeuwarden via energie@leeuwarden.nl. Je krijgt een informeel gesprek, hoort welke documenten nodig zijn en ontvangt meteen het aanvraagformulier. Op deze manier zorgen we dat de voordelen van verduurzaming bij iedereen terechtkomen.

Ook een Bloeiweek in uw dorp of wijk?

In juni 2023 werd in Wergea de eerste Bloeiweek van Nederland georganiseerd. Een week lang gingen de inwoners massaal gezond eten, dansen, zingen, zwemmen en fietsen. Straten werden groener gemaakt, de kinderen op school deden mee. Wergea wordt nooit weer hetzelfde. Daar bleef het niet bij door het succes van dit Bloeidorp. In 2024 deden 6 Friese dorpen mee, in 2025 maar liefst 28, waaronder ook drie wijken uit Leeuwarden. Westeinde, Nijlân-Huizum-West en de Binnenstad pakten als wijk de handschoen op.

Ook de dorpen Grou, Reduzum en Warten en uiteraard ging Wergea voor de derde keer op herhaling. Al deze initiatieven worden geholpen door 'Fryslân Bloeit'. Wilt u als dorp of wijk meer weten over Fryslân Bloeit? Kijk dan op www.bloeit.frl.

Elke maand zijn er inspiratie bijeenkomsten voor dorpen en wijken. **18 februari en 18 maart om 19.30 uur** zijn de volgende gepland. Interesse? Mail naar info@bloeit.frl.

Kunst in je buurt: cultuur om de hoek!

Meedoen aan cultuur kan gewoon in eigen wijk of dorp. Kunst in je Buurt organiseert wekelijks betaalbare creatieve workshops in buurthuizen, dorpscentra en andere locaties. Van dans en theater tot beeldende kunst, orkesten, poëzie en koren. (Financieel) laagdrempelig, maar wel met goede kwaliteit.

Cultuur brengt mensen samen, geeft plezier en biedt ruimte om talenten te ontdekken. Kunst in je buurt wil er dan ook voor iedereen zijn: met of zonder ervaring, jong of oud, arm of rijk. Ieder half jaar starten er nieuw workshops. De lessen worden gegeven door professionele kunstenaars die deelnemers laten groeien, vaak met een expositie of voorstelling als afsluiting.

Wilt u een workshopreeks in uw wijk of dorp, heeft u ideeën voor nieuw aanbod of ziet u kansen in jouw omgeving? Dan gaan we graag met u in gesprek. Mail ons via info@kunstinjebuurt.nl. Meer weten? Kijk op www.kunstinjebuurt.nl.

Kunst in je buurt is een initiatief van Stichting het Generatiehuis in samenwerking met Amaryllis en de gemeente Leeuwarden.

